

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/122/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813209191
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3813209191.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa GENERAL FACTORING, a.s., ul. Košická č. 56, Bratislava, IČO: 35 838 825, zast. HMG & PARTNERS, s.r.o., ul. Štefanovičova č. 12, Bratislava, IČO: 35 885 459 proti odporcovi M. A., nar. XX.X.XXXX, bytom V. č. XXX/XX, J. Kostolány, zast. B.. C. nar. XX.X.XXXX, bytom ul. Z., o zaplatenie 8.146,96 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť na účet Okresného súdu Prievidza trovy štátu vo výške 3,- eurá, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 15.5.2013, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporcovi zaplatenia 8.146,96 eur s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 24.3.2006 medzi jeho právnym predchodcom Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom ul. Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 a odporcom bola uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 0372614230, obsahom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť odporcovi úver vo výške 150.000,- Sk (4.979,09 eur), a záväzok dlžníka splatiť poskytnutý úver v pravidelných mesačných splátkach po 2.670,- Sk (88,63 eur), s dátumom prvej splátky dňa 20.4.2006. Odporca svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas nesplnil, a to ani do dňa dohodnutej konečnej splatnosti, t. j. do 20.3.2013. Dňa 21.12.2010 ako postupník uzavrel so Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava Zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bolo aj postúpenie pohľadávky proti odporcovi vo výške 8.146,96 eur.

Odporca potvrdil, že dňa 24.3.2006 medzi ním a Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom ul. Tomášiková č. 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 bola uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Úver mu bol poskytnutý ako bezúčelový. Pred uzavretím zmluvy sa s bratom Ing. L. A. dohodli, že mu finančne pomôže splatiť jeho dlh zo zmluvy o pôžičke, ktorú dňa 8.9.2004 uzavrel s veriteľom Ing. K. O.. Úver podľa ich dohody mal splatiť Ing. L. A., ktorý však Slovenskej sporiteľni uhradil len 12 splátok. V priebehu konania odporca uplatnil námietku premlčania nároku navrhovateľa. Ďalej uviedol, že navrhovateľ nepreukázal, že by na základe uzavretej Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 bola na neho postúpená pohľadávka zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, svedkov Ing. L. A., B. O., M. Q., oboznámením sa so Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX., so Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010, s oznámením o postúpení pohľadávok, so Všeobecnými obchodnými podmienkami, s výpisom z účtu, s vyjadrením Slovenskej sporiteľne, a.s., Bratislava, s odstúpením od zmluvy, so Zmluvou o pôžičke, s plnomocenstvom č. I. 118, so Sadzobníkom poplatkov a náhrad, so špecifikáciou, s plnomocenstvom č. I. 200, s Mandátnou zmluvou zo dňa 1.1.2011, s vyjadrením Slovenskej pošty, a.s. Banská Bystrica, s Obchodnými podmienkami Slovenskej sporiteľne, a. s. pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Zo Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 24.3.2006 č. 0372614230 vyplýva, že jej zmluvnými stranami sú Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava, ako veriteľ a odporca, ako dlžník. Obsahom zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť odporcovi úver vo výške 150.000,- Sk (4.979,09 eur) a záväzok odporcu, ako dlžníka splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami po 2.670,- Sk (88,63 eur), vždy do 20. dňa v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.4.2006, a s konečnou splatnosťou úveru dňa 20.3.2013. Účastníci zmluvy si dohodli úrokovú sadzbu 11,50% ročne. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 6,11%. Podľa čl. I. zmluvy úver bol poskytnutý ako bezúčelový. Z výpisu z úveru č. XXXXXXXXXXXX vyplýva, že odporca úver 150.000,- Sk (4.979,09 eur) vyčerpal dňa 24.3.2006. Slovenská sporiteľňa, a.s. evidovala nasledovné splátky: 1.500,- Sk zo dňa 24.3.2006, 205,- Sk zo dňa 20.4.2006, 2.465,- Sk zo dňa 28.4.2006, 465,- Sk zo dňa 20.5.2006, 2.205,- Sk zo dňa 24.5.2006, 1.735,10 Sk zo dňa 20.6.2006, 934,90 Sk zo dňa 26.6.2006, 25,30 Sk zo dňa 20.7.2006, 4.591,10 Sk zo dňa 23.8.2006, 3.070,- Sk zo dňa 28.5.2007, 8.070,- Sk zo dňa 18.6.2007, 9.821,- Sk zo dňa 11.7.2007, 5.000,- Sk zo dňa 27.6.2008 (č. I. 17 a nasl., č. I. 171-172), v celkovej výške 40.087,40 Sk, ktoré ako veriteľ započítal na úhradu istiny, riadnych úrokov, úrokov z omeškania. Podľa čl. I. Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX jej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové podmienky: Obchodné podmienky Banky pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom, účinným od 1.2.2006 a Všeobecné obchodné podmienky, účinné od 1.8.2002 v znení Dodatkov. Podľa čl. 7, bod 7.6.1., písm. b/ Všeobecných obchodných podmienok, účinných od 1.8.2002, v znení Dodatku č. 1, č. 2, č. 3 a č. 4, účinného od 1.1.2006 banka je oprávnená vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite, bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky, vrátane jej príslušenstva. Podľa čl. 10, bod 10.3. Všeobecných obchodných podmienok pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo sa zásielka vráti ako nedoručená.

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1424/2010/CE zo dňa 21.12.2010 vyplýva, že jej zmluvnými stranami sú Slovenská sporiteľňa, a.s., ul. Tomášikova č. 48, Bratislava, ako postupca a spoločnosť navrhovateľa, ako postupník. Podľa výpisu z Obchodného registra postupcu, vo všetkých veciach sú oprávnení v mene spoločnosti konať najmenej dvaja členovia predstavenstva spoločne. Zmluvu za postupcu podpísal predseda a podpredseda predstavenstva. Podľa výpisu z Obchodného registra navrhovateľa konať v mene spoločnosti je oprávnený predseda predstavenstva samostatne, alebo dvaja členovia predstavenstva spoločne. Zmluvu za postupníka podpísal predseda predstavenstva. Z čl. I. zmluvy vyplýva, že jej predmetom je pohľadávka špecifikovaná v Prílohe č. 1. V Prílohe č. 1 k zmluve je uvedená pohľadávka proti odporcovi vo výške 8.146,96 eur zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0372614230. Dňa 28.12.2010 postupca oznámil odporcovi postúpenie pohľadávky, ktoré oznámenie mu bolo doručené dňa 14.2.2011.

Dňa 1.1.2011 medzi spoločnosťou navrhovateľa, ako mandantom a spoločnosťou Platiť sa oplatí, s.r.o., so sídlom ul. Košická č. 56, Bratislava, IČO: 45 684 618, ako mandatárom bola podľa § 566 a nasl. Obchodného zákonníka uzavretá Mandátna zmluva. V čl. I. zmluvy sa mandatár zaviazal v mene a na účet mandanta vykonávať činnosť smerujúcu k vyrovnaní pohľadávok mandanta voči tretím osobám (dlžníkom), a to mimosúdnou aj súdnou cestou. Činnosť mandatára mala spočívať v uskutočnení úkonov

alebo v konaní v mene mandanta, na základe udeleného plnomocenstva. Dňa 1.1.2011 navrhovateľ udelil Platiť sa oplatí, s.r.o. Bratislava, IČO: 45 684 618 plnomocenstvo, podľa ktorého uvedený mandatár bol oprávnený aj odstupovať od uzavretých zmlúv, na základe ktorých pohľadávky vznikli.

Dňa 17.2.2011 Platiť sa oplatí, s.r.o. Bratislava odporcovi oznámila, že k uvedenému dátumu dlh na úvere č. XXXXXXXXXXXX predstavuje 8.381,75 eur, a že týmto dňom veriteľ podľa § 506 Obchodného zákonníka od Zmluvy o úvere odstupuje, čím sa jeho záväzok ako dlžníka stal splatným v celom rozsahu spolu s príslušenstvom (č. I. 108). Z predloženého podacieho hárku vyplýva, že zásielka za účelom prepravy na pošte bola podaná dňa 28.2.2011 (č. I. 119). Podľa vyjadrenia Slovenskej pošty, a.s. zásielka bola doručená dňa 2.3.2011. Z písomného podania Slovenskej sporiteľne, a.s. vyplýva, že pred uzavretím Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 k ukončeniu právneho vzťahu (výpoveďou, odstúpením, vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru) zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.3.2006 nedošlo.

Z účastníckej výpovede odporcu vyplýva, že bratovi Ing. L. A. predmetným úverom pomohol splatiť jeho záväzok zo zmluvy o pôžičke veriteľovi Ing. K. O.. Brat si uvedenú finančnú pomoc od neho vynucoval plačom. Ústne sa pritom dohodli, že úver Slovenskej sporiteľni, a.s. splatí Ing. L. A., čo však nedodržel. V súvislosti s Prílohou č. 1 Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1424/2010/CE uviedol, že z nej nie je možné zistiť, ktorá osoba a kedy (dátum) ju vyhotovila, resp. overovala. Potvrdil, že mu bolo doručené odstúpenie od Zmluvy o splátkovom úvere navrhovateľom. Následne sa s Ing. L. A. dostavili na Obecný úrad Zemianske Kostoľany, kde bol osvedčený ich podpis na listine s obsahom, že brat za neho preberá dlh zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX.

Navrhovateľ k námietke odporcu o nedostatku aktívnej legitimácie uviedol, že je nedôvodná, pretože Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 21.10.2010 za postupcu i postupníka podpísali osoby oprávnené konať menom spoločnosti. Poukázal ďalej na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR č. 31Cdo 1328/2007, podľa ktorého otázka platnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky je nerozhodná z hľadiska dlhu, ak postúpenie pohľadávky oznámil dlžníkovi postupca. Za tejto situácie, keď dlžník nie je oprávnený dožadovať sa preukázania Zmluvy o postúpení pohľadávky, zaniká jeho záväzok splnením postupníkom, aj v prípade, že zmluva o postúpení pohľadávky neexistuje. Notifikačný úkon teda vyvolá zamýšľané právne následky týkajúce sa osoby oprávnenej prijať plnenie aj vtedy, ak k cesii vôbec nedošlo, alebo Zmluva o postúpení pohľadávky bola neplatná. Dlžník v súdnom konaní (v ktorom je proti nemu postupníkom uplatnená pohľadávka na zaplatenie postúpenej pohľadávky) nemôže uplatniť námietku, že Zmluva o postúpení je neplatná. Pokiaľ ide o Prílohy, ktoré predložil k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 uviedol, že tieto predstavujú vzor príloh k uzavretej zmluve a nemajú vplyv na jej platnosť, a ani účinnosť. K odporcom vnesenej námietke premlčania uviedol, že k premlčaniu žalobného nároku nedošlo. Úkon smerujúci k uplatneniu svojho nároku z uzavretej zmluvy vykonal v zákonnej lehote, postupoval obozretne.

Z písomného vyjadrenia Slovenskej sporiteľne, a.s. Bratislava vyplýva, že Príloha č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 1424/2010/CE bola vystavená v deň podpisu zmluvy, pričom postupník odplatu za postúpenie pohľadávok zaplatil.

Z výpovede svedka Ing. L. vyplýva, že v roku 2006 pôsobil ako samostatne zárobkovo činná osoba. Banka mu odmietla úver poskytnúť. Peniaze, ktoré z titulu predmetnej Zmluvy o splátkovom úvere poskytol veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava odporcovi, mu následne požičal. Žiadna osoba v tejto súvislosti na odporcu nevyvíjala fyzický, ani psychický nátlak. Požičanie peňazí si od neho plačom nevynucoval, ich komunikácia bola na normálnej úrovni. Požičané peniaze investoval do podnikania a časť použil na splatenie záväzku veriteľovi Ing. K. O.. Peniaze určené na úhradu splátok úveru odovzdával odporcovi. Zistil však, že úver riadne nespláca. Kontaktoval sa so spoločnosťou Platiť sa oplatí, s.r.o., za ktorým účelom mu odporca udelil plnomocenstvo. S uvedenou spoločnosťou chcel pre odporcu dohodnúť splátkový kalendár na dlžný zostatok, ktorý by mu pomohol splatiť. Uvedená spoločnosť však s ním odmietla komunikovať. S odporcom sa pritom nedohodol, že za neho preberá dlh, a ani sa nechcel stať popri ňom dlžníkom, ako pôvodnom dlžníkovi.

Dňa 17.4.2011 odporca písomnou formou udelil Ing. L. A. plnomocenstvo vo veci riešenia pohľadávky č. XXXXXXXXXXXX vo výške 8.381,75 eur. Plná moc bola predložená spoločnosti Platiť sa oplatí, s.r.o. Bratislava.

Z výsluchu svedkyne B.j vyplýva, že v roku 2006 pracovala v obchodnom mieste Slovenskej sporiteľne, a.s., a to v Prievidzi na pracovnej pozícii osobný poradca. V jej pracovnej náplni bolo schvaľovanie zmlúv o úvere, uzavretých medzi bankou a klientom. Na schvaľovací proces pri uzavretí Zmluvy o splátkovom úvere č. 0372614230 zo dňa 24.3.2006 si vzhľadom na časový odstup nepamätala. Ak by však pri tomto procese mala podozrenie z nekalého postupu, reagovala by spôsobom oznámenia týchto skutočností kompetentným orgánom.

Svedok M. si vzhľadom na časový odstup nepamätal na uzavretie Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Vyjadril sa vo všeobecnosti, že ak by pri uzavretí zmluvy mal podozrenie z nekalého postupu, zmluvu ako poradca obchodného miesta Slovenskej sporiteľne, a.s., by nepodpísal.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. b) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu 24.3.2006 zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver, a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä náležitosti uvedené pod písm. a) až i).

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol.

Dňa 24.3.2006 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava, IČO: 00 151 653 a odporcom bola uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Obsahom tohto záväzkového právneho vzťahu bola povinnosť veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške 150.000,- Sk (4.979,09 eur) a povinnosť odporcu poskytnutý úver vrátiť v mesačných splátkach po 2.670,- Sk (88,63 eur), vždy k 20. dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.4.2006, dátum konečnej splatnosti úveru bol zmluvnými stranami dohodnutý na 20.3.2013. Úroková sadzba predstavovala 11,50% ročne a ročná percentuálna miera nákladov 6,11%. Určitosť a zrozumiteľnosť prejavu vôle účastníkov zmluvy je zrejmá z jej obsahu, poznateľná z jej textu. V konaní nebolo preukázané, že by odporca konal pod nedovoleným nátlakom druhého účastníka zmluvy alebo zo strany tretej osoby, či už vo forme priameho fyzického donútenia, alebo bezprávnej vyhrážky, t. j. psychického donútenia do takej intenzity, že by u neho vzbudila dôvodný strach. Svedkovia B. O. a M. Antal, ktorí v čase uzavretia zmluvy u pôvodného veriteľa pôsobili na pozícii osobný poradca, resp. poradca si síce na uzavretie predmetnej zmluvy nepamätali, uviedli však, že pokiaľ by v súvislosti s jej podpisom dlžníkom zaregistrovali nekalý postup, reagovali by spôsobom oznámenia týchto skutočností kompetentným orgánom a za banku by zmluvu nepodpísali, resp. neschválili. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné uviesť, že ak by aj vôľa dlžníka sa utvorila pod nátlakom tretej osoby, a teda neslobodne, uzavretý právny úkon by bol z tohto dôvodu neplatný, len

ak by druhý účastník zmluvy o existencii nátlaku vedel, a aj ho využil (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu ČR č. II. ÚS 215/2000 zo dňa 20.2.2001). Svedkovia B. O. a M. Q. pokiaľ zmluvu za veriteľa podpísali, tak s poukazom na obsah ich výpovede pred súdom nezistili, že by vôľa dlžníka mohla byť utvorená pod nátlakom tretej osoby. Ing. L. A. pritom popieral, že by si plačom, resp. citovým vydieraním u odporcu vynucoval vykonanie predmetného právneho úkonu, že by sa mu pritom vyhrážal niečím, čo by ako hroziaci nebol oprávnený urobiť. V konaní teda nebolo preukázané, že by vôľa odporcu uzavrieť so Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX sa utvorila pod nátlakom, teda neslobodne. Žiadne skutočnosti tiež nenasvedčujú záveru, že by vôľa odporcu nebola vážna, že by nesledovala právne následky. Cieľom uvedenej zmluvy pre neho bolo dosiahnuť poskytnutie úveru vo výške 150.000,- Sk, ktorým následne pomohol Ing. L. splatiť jeho záväzky. Zmluva je platným právnym úkonom, ktorú otázku súd posudzoval ako predbežnú, v súvislosti s odstúpením navrhovateľa od nej.

Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu. Účastník, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je navrhovateľom), má aktívnu vecnú legitímáciu. Účastník, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitímáciu.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 526 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi.

Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

Postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi. K platnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, musí však byť o postúpení vyrozumený. Oznámenie je jednostranný právny úkon adresovaný dlžníkovi. Túto povinnosť zákon ukladá pôvodnému veriteľovi, a to bez zbytočného odkladu. Ak pôvodný veriteľ postúpenie pohľadávky dlžníkovi už oznámil, ten už nemôže požadovať od nového veriteľa, aby preukazoval Zmluvu o postúpení, a je povinný mu plniť. Prípadná neplatnosť Zmluvy o postúpení pohľadávky nemá vplyv na právne postavenie dlžníka.

Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, dňa 21.12.2010 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava (postupca) a navrhovateľom (postupník) bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1424/2010/CE, ktorej platnosť odporca v priebehu konania namietal. Postúpenie pohľadávky mu ako dlžníkovi postupca oznámil písomným podaním zo dňa 28.12.2010. Za tejto situácie, potom odporca nie je oprávnený sa dožadovať preukázania Zmluvy o postúpení pohľadávky, pričom aj jej prípadná neplatnosť, by nemala vplyv na jeho právne postavenie ako dlžníka (porovnaj i rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR číslo 31Cdo 1328/2007). Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 1424/2010/CE však na strane postupcu i postupníka podpísali osoby, oprávnené konať v ich mene, jej Príloha č. 1 bola vystavená v deň podpisu zmluvy a postupník odplatu postupcovi uhradil, preto tento právny úkon je platný. Navrhovateľ je aktívne legitímovaným subjektom v konaní.

Podľa § 531 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho dlh, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak na to dá veriteľ súhlas.

Podľa § 531 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kto bez dohody s dlžníkom prevezme dlh zmluvou s veriteľom, stane sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi.

Podľa § 531 ods. 3 Občianskeho zákonníka zmluva o prevzatí dlhu vyžaduje, aby sa uzavrela písomnou formou.

Podľa § 533 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, kto bez súhlasu dlžníka dohodne písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zviazaní spoločne a nerozdielne.

Podľa § 534 Občianskeho zákonníka, kto sa s dlžníkom dohodne, že splní jeho záväzok voči jeho veriteľovi, má voči dlžníkovi povinnosť poskytovať plnenie jeho veriteľovi. Veriteľovi z toho však priame právo nevznikne.

Prevzatie dlhu spočíva v tom, že do trvajúceho právneho pomeru nastúpi namiesto dlžníka alebo popri pôvodnom dlžníkovi tretia osoba, preberateľ. Na platné prevzatie dlhu (§ 531 ods. 1 Obč. zák.) sa vyžaduje písomná zmluva uzavretá medzi pôvodným dlžníkom a treťou osobou o tom, že tretia osoba preberá dlh a nastupuje ako nový dlžník do právneho pomeru na miesto pôvodného dlžníka. Zmluva o prevzatí dlhu musí byť písomná, inak je neplatná (§ 40 ods. 1). Súhlas veriteľa s prevzatím dlhu môže byť udelený buď vopred alebo dodatočne. Ak by veriteľ nedal súhlas na prevzatie dlhu, je prevzatie neplatné.

Pri tzv. kumulatívnom prevzatí dlhu (§ 531 ods. 2 Obč. zák.) nový dlžník preberá dlh iba vedľa pôvodného dlžníka, nie namiesto neho. Stane sa tak zmluvou medzi veriteľom a preberajúcim bez účasti dlžníka, prípadne aj proti jeho vôli. Veriteľ potom môže požadovať splnenie dlhu od ktoréhokoľvek dlžníka, nejde však o ich solidaritu. Aj pri tomto prevzatí dlhu sa vyžaduje písomná forma zmluvy.

Odporca tvrdil, že s Ing. L. sa dohodol, že ako tretia osoba za neho prevezme dlh zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Uvedený svedok však popieral, že by mal vôľu, a že by ju aj prejavil v uzavretí zmluvy o prevzatí dlhu. Z jeho výpovede síce vyplýva, že sa kontaktoval so spoločnosťou Platiť sa oplatí, s.r.o., za ktorým účelom mu odporca udelil písomné plnomocenstvo. S touto spoločnosťou však chcel dohodnúť splátkový kalendár pre odporcu, ktorému by pomáhal pri splácaní dlžného zostatku. Uviedol, že Platiť sa oplatí, s.r.o. s ním odmietla komunikovať. Taktiež z textu plnomocenstva zo dňa 17.4.2011 nevyplýva, že by medzi odporcom a jeho bratom bola uzavretá písomná zmluva s obsahom, že ako tretia osoba preberá dlh a nastupuje ako nový dlžník do právneho pomeru namiesto pôvodného dlžníka. Zmluva o prevzatí dlhu, ktorá, ako to už bolo uvedené, musí byť pod sankciou neplatnosti písomná, ani odporcom predložená nebola. Navrhovateľ v konaní popieral, že by on alebo Platiť sa oplatí s.r.o., ktorá je na základe plnomocenstva oprávnená vykonávať činnosti súvisiace s vymáhaním pohľadávok, bola vyzvaná dať súhlas na prevzatie dlhu Ing. L. Tieto skutočnosti tiež nasvedčujú záveru, že zmluva o prevzatí dlhu medzi odporcom a jeho bratom uzavretá ani nebola. V konaní nebolo preukázané, ani tzv. kumulatívne prevzatie dlhu zmluvou uzavretou medzi veriteľom a preberateľom (Ing. L. bez účasti odporcu, ako dlžníka, resp. proti jeho vôli).

V ustanovení § 533 Občianskeho zákonníka je upravené pristúpenie k záväzku, ktoré sa líši od prevzatia dlhu tým, že pri prevzatí dlhu nie je zákonom určená solidarita dlžníkov. Hoci z hľadiska veriteľa je situácia prevzatí dlhu obdobná ako pri pasívnej solidarite vzniknutej pristúpením k záväzku, medzi dlžníkom a preberajúcim nevzniká regresný vzťah.

V konaní nebolo preukázané, že by Ing. L. pristúpil k odporcovi ako doterajšiemu dlžníkovi na základe písomnou formou uzavretej zmluvy s veriteľom.

Pasívne legitimovaným subjektom v konaní je len odporca.

Ustanovenie § 534 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť, že tretia osoba (preberateľ) sa zaviazala dlžníkovi, že namiesto neho poskytne veriteľovi plnenie. V postavení veriteľa uzavretím dohody medzi dlžníkom a treťou osobou sa nič nemení. Tomuto nevzniká právo na plnenie voči tretej osobe. Uzavretie

dohody veriteľovi nemusí byť oznámené a o tejto sa ani nemusí dozvedieť. Bude to iba vzťah medzi dlžníkom a veriteľom.

Z výpovede svedka Ing. L. vyplýva, že poskytoval odporcovi peniaze určené na úhradu splátok veriteľovi zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, a že takýmto spôsobom mu mal splatiť poskytnutú pôžičku. Z týchto zistení je možné dospieť k záveru, že Ing. L. sa zaviazal odporcovi (zákon neukladá povinnosť uzavrieť zmluvu písomnou formou), že namiesto neho poskytne veriteľovi plnenie. Z tohto titulu však navrhovateľovi nevzniklo právo na plnenie voči Ing. L. A. Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len tak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. v znení platnom od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Dňa 17.2.2011 navrhovateľ od uzavretej Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX odstúpil, ktorý právny úkon sa do dispozičnej sféry odporcu dostal dňa 2.3.2011. Odstúpiť je pritom možné iba od zmluvy, ktorá bola platne uzavretá (porovnaj R 22/1976). Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, predmetná zmluva je platným právnym úkonom (túto otázku súd riešil ako predbežnú). Odstúpením sa zmluva zrušila s účinkami od začiatku, a tým zanikli práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie).

Súd nepopiera, že úver je absolútnym obchodom, a že na úver dopadá tretia časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec je však o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (ustanoveniami Zákona o ochrane spotrebiteľa a Občianskeho zákonníka). Ide o vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy. Je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5MCdo 20/2009). S účinnosťou zák. č. 150/2004 Z. z. došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah, vrátane premlčania, predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami. Aplikácia prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať, avšak niet žiadneho dôvodu na

skonštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky, vrátane premlčania v spotrebiteľskej zmluve má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľa výhodnejšia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5MCdo 20/2009, rozsudok Krajského súdu Prešov č. 6Co 26/2012, rozhodnutie Ústavného súdu SR č. I. ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013, rozsudok Krajského súdu Trenčín č. 6Co 233/2014).

Aplikovanie ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní na predmetnú vec, považoval súd pre odporcu ako spotrebiteľa za nevýhodne a zhoršujúce jeho postavenie. S Obchodným zákonníkom je totiž spojená aj dlhšia štvorročná premlčacia lehota (ktorá má práve pre stranu v postavení dlžníka v danej veci a aj spotrebiteľa rozhodujúci význam, keďže jemu vzniká dlh - povinnosť vrátiť majetkové plnenie, ktoré je predmetom premlčania), v porovnaní s kratšou premlčacou dobou v Občianskom zákonníku. Keďže predmetná zmluva je občianskoprávnou zmluvou, práva a povinnosti z nej vyplývajúce je potrebné posudzovať podľa pre spotrebiteľa výhodnejšieho Občianskeho zákonníka. Po vyriešení otázky aktívnej legitímácie na strane navrhovateľa, i pasívnej legitímácie na strane odporcu, dospel súd k záveru, že navrhovateľ si uplatnil premlčané právo. V zmysle zásady hospodárnosti občianskeho súdneho konania, už potom nepristúpil k súdnej kontrole zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Súd ďalej poukazuje na to, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený dozvedel o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodíť vznik bezdôvodného obohatenia a to, kto sa na jeho úkor obohatil. V zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa o vzniku bezdôvodného obohatenia oprávnený dozvie vtedy, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. vtedy, keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného. Navrhovateľ od predmetnej zmluvy odstúpil dňa 17.2.2011, ktorý jednostranný právny úkon sa do dispozičnej sféry odporcu dostal dňa 2.3.2011, kedy sa odstúpenie stalo právne účinným. Navrhovateľ, teda už vtedy mal k dispozícii údaje, ktoré mu umožňovali podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Žalobný návrh však podal až 15.5.2013, t. j. po uplynutí dvojročnej premlčacej subjektívnej doby. Ak je žaloba podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, aj v prípade, že objektívna lehota ešte neuplynula, a ak sa odporca premlčania nároku dovoľá (od 1.5.2014 súd už na premlčanie prihliada ex off), nemôže byť navrhovateľovi právo priznané.

Dňa 21.2.2014 (č. I. 199) navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že uplatnený nárok nie je premlčaný, lebo dňa 17.2.2011 došlo k zosplatneniu úveru (v podaní zo dňa 14.10.2013 /č. 103/ však preukázal, že došlo k odstúpeniu). V tejto súvislosti súd udáva, že je potrebné rozlišovať medzi zosplatnením úveru (t. j. určením splatnosti celého úveru, kde premlčacia doba je trojročná podľa § 101 Obč. zák.) a odstúpením od zmluvy, ktorý právny úkon zakladá, keďže sa zmluva od začiatku zrušuje, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pre uplatnenie ktorého nároku plynie dvojročná premlčacia doba. Ako to už bolo uvedené, výsledky vykonaného dokazovania sú podkladom pre záver, že navrhovateľ od uzavretej zmluvy odstúpil. Z vyjadrenia pôvodného veriteľa (č. I. 102 spisu) pritom vyplýva, že pred 21.12.2010 (dátum uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávok) ani on nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, a tiež iným spôsobom neukončil právny vzťah zo zmluvy.

Odporcom uplatnenú námietku premlčania nemožno pritom považovať za výkon práva, ktorý by bol v rozpore s ustanovením § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci sa nejedná o situáciu, ktorú by bolo možné vyhodnotiť tak, že je prejavom zneužitia jeho práva na úkor navrhovateľa. Účelom premlčania je stimulovať veriteľa k včasnému uplatneniu svojich pohľadávok a tým predchádzať vzniku ujmy. Odporca žiadnym svojím konaním nezavinil, že navrhovateľ by nemohol v rámci plynutia dvojročnej premlčacej lehoty, si uplatniť svoj nárok.

Na prejednanú vec nie je možné aplikovať ani ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, lebo neexistuje jeho hmotnoprávny predpoklad, a to povinnosť vzájomného vrátenia poskytnutého plnenia. V danom prípade ide len o jednostrannú povinnosť, a to o vrátenie plnenia zo strany odporcu. Zo strany navrhovateľa neprichádza do úvahy vrátenie plnenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20.4.1984, č. 3Cz 20/1984, Výber č. 3, roč. 1986, str. 52).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Odporcovi v konaní trovy nevznikli, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. súd zaviazal navrhovateľa zaplatiť na účet tunajšieho súdu 3,- eur, ako trovy štátu, ktoré vznikli zaplatením poplatku za vyjadrenie predložené Slovenskou poštou, a.s..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.